

Dosarul nr. 3ra-527/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, A. Minciuna, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

28 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Vasile Moraru, prin intermediul reprezentantului său, avocat Ion Ciumac,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Moraru împotriva Agenției Servicii Publice, terț Viorel Ghimp, privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 octombrie 2017, Vasile Moraru a înaintat la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) o acțiune împotriva Agenției Servicii Publice privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 03 august 2017, a adresat pârâtei o cerere privind rectificarea înscrierilor în registrul bunurilor imobile, prin care a solicitat restabilirea înscrierii la subcapitolul II – dreptul de proprietate asupra bunului imobil, pct. 23.2. - prin intabularea dreptului său de proprietate asupra cotei de 50% din bunul imobil (căsuță de lemn) cu suprafața de 76 m.p., cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, amplasat în comuna Colonița, municipiul Chișinău, iar la 04 septembrie 2017 a recepționat refuzul pârâtei de a admite cererea prealabilă.

Consideră reclamantul poziția pârâtei ca fiind ilegală în contextul în care, prin decizia din 11 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost anulat dreptul său de proprietate asupra cotei indicate din bunul imobil, acesta fiind confirmat prin certificatul de proprietate nr. 1 din 09 iunie 2009, date ce sunt expuse în certificatul din registrul bunurilor imobile din 13 iunie 2017 la capitolul notări la data radierii de 09 iunie 2013 a dreptului de proprietate din dosarul cadastral.

Invocă încălcarea dreptului său de proprietate, precum și cauzarea unui prejudiciu material și moral în sumă de 10000 lei.

Reclamantul a solicitat, inclusiv prin cererile de concretizare a pretențiilor, anularea deciziei din 06 septembrie 2013 a registratorului întreprinderii de stat „Cadastru” privind radierea neîntemeiată a dreptului său de proprietate intabulat în registrul bunurilor imobile asupra cotei de 50 % din bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, obligarea Agenției Servicii Publice să restabilească înscrierea anterioară radiată neîntemeiat, a dreptului său de proprietate asupra cotei-părți în

mărime de 50% din bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, înregistrat în registrul bunurilor imobile la 26 iunie 2012 de registratorul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, obligarea Agenției Servicii Publice de a elibera pe numele lui Vasile Moraru extrasul din registrul bunurilor imobile cu notarea dreptului de proprietate asupra cotei-părți în mărime de 50% în bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx și încasarea din contul Agenției Servicii Publice în beneficiul reclamantului a prejudiciului material și moral în sumă de 10 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), acțiunea înaintată de Vasile Moraru a fost respinsă drept neîntemeiată.

La 28 octombrie 2019, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Vasile Moraru a declarat apel împotriva hotărârii din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel formulată de Vasile Moraru.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind corectă soluția primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, avînd în vedere că la caz sînt aplicabile prevederile 22 alin. (1) și (2), art. 28 alin. (1) lit. d) ale Legii cadastrului bunurilor imobile, art. 504 alin. (1) și (2) și 505 alin. (1) lit. c) Cod civil (în redacția în vigoare la 09 septembrie 2013).

Raportînd normele de drept incidente la circumstanțele cauzei, instanța a statuat că registratorul intimatei a acționat în corespundere cu exigențele legale la emiterea deciziei contestate din 09 septembrie 2013 privind radierea din registrul bunurilor imobile a înscrierii dreptului de proprietate al apelantului asupra cotei-părți de 50% din bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, efectuată în baza încheierilor judecătorești ce și-au pierdut valabilitatea ca urmare a casării acestora de către instanța ierarhic superioară.

La 27 februarie 2021, Vasile Moraru, prin intermediul reprezentantului său avocat Ion Ciumac, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 30 aprilie 2021 a prezentat motivarea recursului, solicitînd casarea integrală a acesteia drept neîntemeiată și emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea lui Vasile Moraru să fie admisă astfel cum a fost formulată.

În susținerea recursului, a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o ilegală și pasibilă de a fi casată, din motivul aplicării eronate a normelor materiale și procedurale. În opinia recurentului, registratorul urma să aplice prevederile art. 29 alin. (3/1) din Legea cadastrului bunurilor imobile, care interzic rectificarea înscrierii fără acordul său.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată de recurent să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 ianuarie 2021, fiind notificată recurentului în data de 01 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție la dosar (f.d. 158, vol. II).

Astfel, recursul depus la 27 februarie 2021 și motivarea acestuia, depusă la 30 aprilie 2021, sînt în termen.

La 07 mai 2021, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă, pînă la data prezentei examinări, intimații nu și-au valorificat acest drept procedural.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Vasile Moraru, prin intermediul reprezentantului său, avocat Ion Ciumac, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Vasile Moraru, prin intermediul reprezentantului său, avocat Ion Ciumac.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Vasile Moraru, prin intermediul reprezentantului său, avocat Ion Ciumac, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu